

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/183/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516205590
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7516205590.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú G. J. X. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: U. G. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v N. Y. Y. č. XXX/X zastúpenej JUDr. Ľudmilou Raffáčovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Nerudovej č. 6 a I. X. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v I. na ul. I. č. XX zastúpeného JUDr. Rastislavom Lenartom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Pollovej č. 32 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 22.1.2018 č.k. 9P 113/2016-328 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril mal. G. J. X., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. G. J. sumou 150 € mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred matke od 6.4.2016. Dlžné výživné za obdobie od 6.4.2016 do 31.1.2018 v sume 2.145,60 € zaviazal otca zaplatiť matke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Upravil styk otca s mal. G. J.: každý páry týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 10.7. od 9.00 hod. do 20.7. do 18.00 hod., od 10.8. od 9.00 hod. do 20.8. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok od 27.12. od 9.00 hod. do 31.12. do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý kalendárny rok od Veľkého piatku od 9.00 hod. do Veľkonočnej soboty do 18.00 hod., počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku od pondelka 9.00 hod. do piatka do 18.00 hod., počas jesenných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku počas dní, ktoré budú vyhlásené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, od 9.00 hod. do 18.00 hod. Určil, že matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otec je oprávnený v čase určenom pre začiatok styku dieťa prevziať z miesta bydliska matky a povinný v čase určenom pre ukončenie styku dieťa matke v mieste jej bydliska odovzdať. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a o trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok považuje za nesprávny, nezákonný a nepreskúmateľný, hlavne nezohľadňujúci pomery v čase vyhlásenia rozsudku a najmä sa prieči záujmom maloletého dieťaťa a jeho právu na udržiavanie rovnoprávneho vzťahu s oboma rodičmi. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm.e/ CSP, pretože bez zjavného odôvodnenia nevykonal výsluch znalkyne napriek tomu, že podal takýto návrh

na ozrejmienie protichodných dôvodov ktoré viedli k záverom, ktoré si protirečia. Zároveň má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm.f/ CSP. Rozsudok považuje za nepreskúmateľný najmä pre nedostatok dôvodov ohľadne rozhodnutia o úprave styku, pretože nezohľadňuje jeho právo tráviť čas s dieťaťom ani jeden z dní vianočných sviatkov a počas letných prázdnin súd ho obmedzil len na styk počas 10 dní v mesiaci júl a v mesiaci august. Rozhodnutie je netransparentné s poukazom na ustálenú judikatúru SR, pretože súd má dbať na to, aby bol styk dieťaťa s rodičom, ktorému nie je dieťa zverené do osobnej starostlivosti čo najširší, aby mal právo participovať na osobnej starostlivosti o maloletú. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp.zn. 10CoP 12/2016, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP 183/2015, na novelu Zákona o rodine, ktorou došlo k amplifikácii do Zákona o rodine inštitút striedavej starostlivosti. Uviedol, že má splnené všetky predpoklady a citové väzby, má vytvorené stabilné výchovné prostredie aj u neho. Uviedol, že maloletá navštevuje materskú škôlku a bude ju navštevovať ešte minimálne 2 roky, preto neobstojí odkaz súdu na záver znaleckého posudku, ktorý považuje za nejednoznačný, nakoľko aj znalkyňa sama pripustila možnosť striedavej starostlivosti do budúcnosti a súd rozhodol v rozpore s ust. § 217 ods. 1 CSP nielen čo do otázky styku, ale aj úpravy vyživovacej povinnosti a nezohľadnil všetky ním uvádzané tvrdenia o nákupe vecí, ošatenia, ale stotožnil sa s nepreukázaným vyjadrením matky o výdavkoch dieťaťa. Dieťa nemá výdavky v sume 300 € ani 150 € a pokiaľ má byť vyživovacia povinnosť oboch rodičov rovnaká podľa § 62 Zákona o rodine tak namieta, že súd sa v odôvodnení nezaoberal s jeho tvrdeniami a najmä odkladaním dieťaťa matkou u známych a nezaoberal sa možnosťou vykonať ním navrhovaný výsluch dieťaťa. Rozsudok trpí nedostatkami v priamej nadväznosti na čl. 46 a nasl. Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv no najmä nezohľadňuje záujem dieťaťa podčiarknutý v čl. 1 a čl. 9 Dohovoru.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Poukázal na to, že súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, znaleckým posudkom znalkyne Mgr. W., správami kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise. Súd v odôvodnení poukázal na to, že zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nie je formou starostlivosti, ktorá by bola v záujme maloletej. Predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb dieťaťa. Ďalším z predpokladov je, že dieťa nebude opakovane vytrhávané z prostredia školského alebo predškolského a pravidelne umiestňované do iného prostredia. Z výsledkov znaleckého dokazovania vyplýva, že znalkyňa považovala rodičovské predpoklady otca zo psychologického hľadiska za nevyzreté a taktiež vyplýva z jeho záverov, že maloletá má rada oboch rodičov, preferuje však matku a je to jej základná citová väzba. Pri určovaní výšky výživného vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, prihliadol na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj na to, kto a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri úprave styku v odôvodnení poukázal na to, že styk otca s maloletou upravil v záujme dieťaťa rešpektujúc zachovanie práva dieťaťa na rovnocenný a pravidelný osobný styk s oboma rodičmi s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa, citové väzby a vzdialenosť medzi bydliskami oboch rodičov.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok. Konštatovala, že súd sa vysporiadal s otázkou striedavej starostlivosti, keďže medzi rodičmi absentuje schopnosť komunikácie, schopnosť dosiahnutia dohody v otázkach týkajúcich sa potrieb maloletej a týždenné striedanie domácnosti matky v N. a otca v I. vzdialených cca 90 km nie je v najlepšom záujme dieťaťa. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že osobnosť otca je zdravá, avšak štruktúrou nevyrovnaná, hostilnejšia, sociálne menej vyzretá, menej zrelo kooperatívna. Tieto diagnostické zistenia sú vážne, pretože spoľahlivé fungovanie otca sa dá predpokladať iba v známom prostredí, na nové komplikovanejšie situácie nemá kognitívnu kapacitu. Znalkyňa považovala vyjadrenie otca o cestovaní dieťaťa každý týždeň cca 100 km, zaškolovanie v dvoch rôznych škôlkach za nezrelú predstavu o tom, čo striedavá starostlivosť v takejto forme pre dieťa predstavuje. Čo sa týka vianočných sviatkov, otec má upravené stretávanie každý kalendárny rok od 27.12. do 31.12. do 18.00 hod., preto odvolacia námietka otca v tomto smere je nedôvodná. Vo vzťahu k výživnému absurdne otec napáda postup súdu, že odmietal vykonať výsluch dieťaťa na svoje tvrdenia o prejavovaní záujmu byť s otcom častejšie napriek tomu, že znalkyňa vylučuje striedavú starostlivosť do budúcnosti. Považuje za nevhodné a extrémne bezcitné zo strany otca nechať 5-ročné dieťa vypočuť na súde, stresovať ho a zbytočne ho zaťažovať výsluchom len preto, že otec nie je spokojný s vyjadrením dieťaťa a najmä, aby mala byť maloletá vypočúvaná na prejavovanie záujmu, zrejme vo význame, aké prostriedky vynakladá otec počas styku na maloletú. Odvolanie čo do výšky výživného postráda akýkoľvek relevantný obsah. Rôzne pôžičky, ktoré otec čerpal

a ktoré musí splácať sú v sumáre približne 560 € a suma 150 €, ktorou má platiť výživné, predstavuje len priemer jednej mesačnej úverovej splátky. Súd správne uzatvoril, že potencionálny príjem otca je vyšší ako 800 €, prípadne 1.000 €, ktoré počas konania prezentoval.

5. Otec sa vyjadril k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, ktorý ako orgán zastupujúci záujmy maloletého dieťaťa by mal dbať o to, aby nerezidentný rodič mal zabezpečený primeraný styk s dieťaťom s prihliadnutím na právnu judikatúru a v súlade s ústavou a Listinou základných práv a slobôd. Z obsahu vyjadrenia kolízneho opatrovníka je zrejmé, že veci nevenoval náležitú pozornosť, pretože úprava styku nekorešponduje s ustálenou judikatúrou súdu a ako kolízny opatrovník mal nabádať k tomu, aby matka si uvedomila dôležitosť otca v živote dcéry, nakoľko chvíle s ním sú pre dieťa v budúcnosti nenahraditeľné tak po stránke emočnej aj intelektuálnej (uznesenie Ústavného súdu ČR vo veci II.ÚS 295/06). Rodičovi, ktorý s dieťaťom nežije trvale má byť zabezpečené právo na čo najširší kontakt s dieťaťom, pretože ujma v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe je len veľmi ťažko napravitelná, preto vyjadrenie kolízneho opatrovníka považuje za formálne podanie.

6. Otec sa vyjadril k vyjadreniu matky, z ktorého je zrejmý negatívny prístup a vzťah k nemu ako otcovi maloletej, čo v celom rozsahu prenáša na vytváranie vzťahu maloletej k nemu, ktorého cieľom je len negovať a bagatelizovať každé jeho vyjadrenie či argument. Matka opisuje časti odôvodnenia rozsudku, ktoré vyhovujú jej a nie sú v záujme dieťaťa, no v podstatných veciach nezaujímajú relevantný názor, najmä k opomenutiu úpravy styku počas vianočných sviatkov a polovice letných prázdnin. Výsluch maloletej nemal byť vykonaný na účely, ktoré matka popisuje, ale samotným dieťaťom prejavenej a matkou potvrdený z ústneho pojednávania záujem dieťaťa o trávenie väčšieho množstva času s otcom.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľa odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Úvahy súdu obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku vyplývajú aj z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

10. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca a dodáva, že výchovné prostredie vytvorené matkou, jej nepretržitou starostlivosťou o maloleté dieťa nebolo spochybnené v priebehu prvostupňového ani odvolacieho konania účastníkmi ani kolízny opatrovníkom. Za tejto skutkovej situácie rozhodne je v záujme

maloletého dieťaťa práve so zreteľom na zabezpečenie kontinuálnej starostlivosti, ktorú dlhodobo zabezpečuje matka a neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že jej doterajšie výchovné prostredie nezabezpečuje priaznivé podmienky pre vývoj maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodujúcim hľadiskom pre úvahu o najvhodnejšej úprave výchovy maloletého zostáva vždy záujem mal. G. J.. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd vyslovil názor, že súd prvej inštancie správne a zákonne a v súlade najmä so záujmom maloletej rozhodol o jej zverení do osobnej starostlivosti matky.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby mal. G. J. a zistil okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca aj matky.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu určené výživné zodpovedá potrebám maloletej a nezistil okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nižšou sumou za rozhodné obdobie, najmä s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca. Nestotožnil sa s námietkou týkajúcou sa pomerov matky, pretože táto si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej plní aj osobnou starostlivosťou a rozhodujúcim subjektom pri určení vyživovacej povinnosti je v tomto prípade otec, ktorý sa nepodieľa na výchove a výžive maloletej osobnou starostlivosťou. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zaradil majetkové pomery medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšíril východiska na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnúť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k zjavne nevyužitým schopnostiam v danom prípade otca, ktorý ako povinný rodič má maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, preto je povinný s využitím svojich subjektívnych vlastností, najmä vzdelania, pracovných skúseností, organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že určené výživné súdom prvej inštancie je vzhľadom na citované ustanovenia v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešpondujúce skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie a poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje

iba nepatrnú časť nevyhnutných potrieb maloletej a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o maloletú sa stará osobne a dobrovoľne si voči nej plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom svojmu príjmu. Odvolací súd je toho presvedčenia, že otec bol schopný v uvedenom období zabezpečiť si dostatok prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu minimálne bežného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojej dcére, čo je v súlade s požiadavkou že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť ako aj na ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom prvoinštančným rozsudkom. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, finančné aktivity, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil.

13. Odvolací súd na základe podaného odvolania otca preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutých výrokoch o úprave styku. Z odvolania otca je zjavné, že argumentuje najlepším záujmom dieťaťa a na podporu svojich tvrdení o vhodnosti, prípadne nevhodnosti určitej úpravy rozsahu a frekvencie styku otca s maloletou, ktorý záujem subjektívne vníma ako svoju predstavu o realizácii svojho vhodného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je otázkou právnou, v rámci ktorého súd komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa, rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, prípadnú školskú dochádzku, mimoškolskú činnosť, vzdialenosť bydlísk rodičov, pracovné zaťaženie rodičov, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa, prístup rodičov k realizácii práv druhého rodiča vo vzťahu k výkonu rodičovských práv a povinností a v prípade vekovo starších detí zisťuje aj názor samotného dieťaťa. Odvolací súd považuje za nutné vysvetliť, že samotné pranie dieťaťa nerozhoduje, rozhodujúci je názor súdu najmä v prípade, ak rodič dieťa zaťažuje rozhodovaním, ktoré neprislúcha jeho veku. Vo väčšine prípadov za týmto práním stojí konfliktný vzťah medzi rodičmi a identifikácia s názormi či priame ovplyvnenie jedným z rodičov. V tomto prejednávanom prípade maloletá je vo veku 5 rokov, preto je vylúčené skúmanie názoru dieťaťa na styk s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti, preto je najoptimálnejšie postupne meniť frekvenciu a rozsah styku dieťaťa s otcom primerane potrebám dieťaťa, ktoré je vo veku intenzívneho fyzického, ako aj osobnostného vývoja. Za tejto situácie aj odvolací súd dospel k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, že rozsah upraveného styku je v záujme maloletej a rešpektuje jej aktuálne potreby na styk s otcom.

14. Pokiaľ sa otec odvoláva na vôľu maloletého dieťaťa prezentovanú prostredníctvom zvukových záznamov, odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že aj keď právo maloletého dieťaťa slobodne vyjadriť svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú je jeho nepopierateľným právom umožňujúcim mu do určitej miery vyrovnať nerovné postavenie, napríklad vo vzťahu k jeho rodičom, príp. kolíznemu opatrovníkovi, avšak konečné hodnotenie, resp. posúdenie záujmov maloletého dieťaťa patrí súdu, ktorý musí korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho v konkrétnej veci vhodné a čo nie. Navyše prejavovaný názor dieťaťa, ktoré vzhľadom na svoj nízky vek ešte nedokáže reálne vnímať a posudzovať ľudí komplexne s ich pozitívnymi, negatívnymi a morálno-hodnotovými vlastnosťami ich osobností, si otca idealizuje, plne mu dôveruje, keďže jej vzťah k otcovi nie je spochybňovaný ani zo strany matky, otec s dcérou je každodennom telefonickom kontakte, je však osobnostne nevyzretý typ a podľa znaleckého posudku osobnosť otca sa javí ako zdravá, bez zjavných markerov duševného ochorenia. Ide o štruktúrou nevyrovnanú hostilnejšiu osobnosť, s horšie rozvinutými vzťahmi s ľuďmi, sociálne skôr menej vyzretý, menej zrelo kooperatívny. Diagnostické zistenia sa môžu závažným spôsobom pretavovať do jeho rodičovských predpokladov, konkrétne spoľahlivé fungovanie sa dá predpokladať iba v známom prostredí, na nové, komplikovanejšie situácie nemá kognitívnu kapacitu, dostáva sa do stavov preťaženia, nie je schopný efektívneho spracovania nárokov. Vzťahy s inými sú skôr povrchné, problematické, hostilnejšie, založené skôr na jeho predstavách o sebe a o iných, než na reálnych skúsenostiach a reálnej schopnosti vnímať a rozumieť iným, čo je podporované aj jeho kognitívnou povrchnosťou, situačne aj chybnými úsudkami. Vo vzťahu k realizácii samotného

rodičovstva, resp. realizácii striedavej formy rodičovstva, je toto negatívny faktor. Rovnako aj vyjadrenie otca, že cestovanie dieťaťa každý týždeň zhruba 100 km nemôže maloletej spôsobovať problémy, že skôr predpokladá viac benefitov ako ťažkostí aj so zaškolením v dvoch školách, vypovedá skôr o jeho nezrelej predstave, čo striedavá starostlivosť v takejto forme pre dieťa predstavuje. S odvolaním sa na všetky vyššie uvedené zistenia považuje znalkyňa rodičovské predpoklady otca zo psychologického hľadiska za nevyzreté. Vzhľadom na závery znalkyne v kontexte ďalších dôkazov, ako aj výsledkov šetrenia pomerov mal. dieťaťa kolíznym opatrovníkom nie je možné súhlasiť s argumentom otca, že súd prvej inštancie sa nechal viesť hlavne tvrdeniami matky a objektívne nezohľadnil pri rozhodovaní o úprave styku všetky skutočnosti.

15. Keďže otec v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (ust. § 396 CSP v spojení s ust. § 52 CMP), keďže v konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a zároveň nezistil žiadne okolnosti nasvedčujúce tomu, že by to bolo spravodlivé (§ 55 CMP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).